

P-piller og blodproppdannelse

Hvor hyppigt danner yngre kvinder blodpropper?

De væsentligste former for blodpropper, der kan ramme yngre kvinder, sker i hjernen, i hjertet og i de dybe vener. Blodpropper i det dybe venesystem er klart den hyppigste form. Blandt yngre kvinder - der ikke er gravide og ikke tager p-piller - vil 3 ud af 10.000 opleve at danne en blodprop i de dybe vener. Kun få procent vil opleve væsentlige følgevirkninger.

Hvilke faktorer øger risikoen for at danne blodpropper?

I venerne øges risikoen hvis der er nære slægtninge med blodpropper, hvis man genetisk er disponeret (f.eks. Faktor V Leiden), er overvægtig eller har åreknuder. På arteriesiden vil nære slægtninge der har oplevet blodprop i ung alder øge risikoen, ligesom rygning, forhøjet blodtryk, migræne, sukkersyge og forhøjet kolesterol er en risikofaktor. P-piller øger risikoen for at udvikle begge typer blodpropper.

P-piller og blodpropper

Ca. 400.000 danske kvinder bruger p-piller dels som prævention, dels på grund af de andre fordele som p-piller kan give. P-piller indeholder to typer hormoner, østrogen og gestagen. Begge kan medvirke til dannelse af blodpropper. Gennem de seneste år er indholdet af østrogen i p-piller i Danmark gradvist reduceret og man har kunnet se, at risikoen for blodpropper er faldet i takt med det. P-piller indeholder forskellige typer gestagen. Det har vist sig, at risikoen for at udvikle blodpropper afhænger af hvilken type gestagen der er tale om. P-pillerne inddeles i 1., 2. og 3. generations P-piller afhængig af hvilket gestagen de indeholder. Efter at østrogendosis er nedsat i p-pillerne spiller gestagentypen den største rolle for hvor stor risikoen er for at udvikle blodpropper i venesystemet. Risikoen for at udvikle blodpropper i venesystemet er øget 3 gange ved brug af 1. og 2. generations p-piller, 6 gange ved 3. og 4. generation og P-ringen. P-plaster giver en 7gange øget risiko. Mini-piller, P-stav og hormonspiral øger ikke risikoen for blodproppdannelse.

Hvilke p-piller skal man vælge?

Ved opstart på p-piller anbefales 2. generations p-piller, da de medfører mindst risiko for blodpropper. Tager man i forvejen 3. eller 4. generation, har gjort det i over 1 år og der er særlige grunde til at vælge dem, kan man fortsætte.

Symptomer på blodpropper.

Hvis du oplever smerter og/eller hævelse af læggen eller uforklarlig åndenød skal du henvende dig til din egen læge. Det samme er tilfældet hvis du oplever, talebesvær, føleforstyrrelser eller styringsbesvær og/eller kraftnedsættelse i arme eller ben. Sker det udenfor klinikkens åbningstid skal du henvende dig til lægevagten 1813 med henblik på akut vurdering.